# แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

**1.ชื่อองค์ความรู้** ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน

**2.ชื่อเจ้าขององค์ความรู้** นางดวงมณี นวลจันทร์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสูงเม่น

**3.องค์ความรู้ที่บ่งชี้ (เลือกได้จำนวน 1 หมวด)**

☑ หมวดที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

☐ หมวดที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

☐ หมวดที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

☐ หมวดที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสรรถนะสูง

**4.ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้**

การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นการขยายพลังแห่งความดีของคนใน หมู่บ้าน/ชุมชน เสริมสร้างกระบวนการการแลกเปลี่ยนความคิดความรู้ร่วมกันภายในหมู่บ้าน/ชุมชน สนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง พึ่งพาตนเอง ทั้งนี้เพื่อร่วมกันแก้ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน อย่างยั่งยืน และพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนทั้งภายใน และระหว่างหมู่บ้าน ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงมอบภารกิจให้กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบ ในการดำเนินการเรื่องกองทุนแม่ของแผ่นดิน ศูนย์เรียนรู้ชุมชน เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลข่าวสารความรู้ของชุมชนที่จะนำไปสู่การ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้สำหรับประชาชน ในชุมชน เป็นแหล่งเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ การถ่ายทอด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสืบทอดภูมิปัญญา วัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของชุมชน อีกทั้งเป็น แหล่งบริการชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ ของชุมชน โดยเน้นการ กระบวนการเรียนรู้เพื่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ก่อให้เกิดชุมชนแห่ง เรียนรู้ และมุ่งการพัฒนาแบบพึ่งตนเองเป็นศูนย์ฯ ของประชาชน ที่ดำเนินการโดยประชาชน และเพื่อประชาชน ที่จะก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

**5.ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขปัญหา**

จากที่ผ่านมาในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีจำนวนน้อยมากที่จะสามารถเป็นแบบอย่างในการขับเคลื่อนและมีกิจกรรมที่สามารถเป็นจุดศูนย์กลาง และเป็นจุดดูงานของคนทั้งในและนอกหมู่บ้าน/ชุมชน ทำให้กองทุนแม่ของแผ่นดินไม่เป็นที่รู้จักของคนในตำบล หรือหมู่บ้านใกล้เคียง จึงจำเป็นต้องพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ให้เป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่เพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์งานกองทุนแม่ให้เป็นที่รู้จัก ของบุคคลทั่วไป

**6.ประโยชน์ขององค์ความรู้**

เป็นแหล่งเรียนรู้แก่คนในหมู่บ้าน ตำบล หรืออำเภอสูงเม่น และคนจากพื้นที่อื่นๆ ในทุกด้าน ทุกรูปแบบ ไม่เน้นการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นศูนย์กลางที่ ประชาชนทุกคนสามารถเข้ามาเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้

แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งการ พบปะ เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการพัฒนาตนเองและชุมชนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ตลอดชีวิตของประชาชน โดยขับเคลื่อนด้วยคณะกรรมการกองทุนแม่ของแต่ละบ้าน ซึ่งในปัจจุบันอำเภอสูงเม่น มีศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินที่สามารถต้องรับผู้ที่มาศึกษาดูงานทั้งในส่วนของงานกองทุนแม่และเศรษฐกิจพอเพียงจากคนในชุมชนและนอกชุมชนได้

**7.เทคนิคการปฏิบัติงาน**

1.จัดเวทีประชาคม เพื่อรับรองความเที่ยงตรงขององค์ความรู้ ภูมิปัญญา ประวัติ หมู่บ้าน และข้อมูล และชี้ให้เห็นความสำคัญของการมีศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อเก็บรักษาองค์ความรู้ ภูมิปัญญา ประวัติหมู่บ้าน และข้อมูลให้อยู่ในสถานที่ที่ทุกคนในชุมชนจะใช้ประโยชน์ได้ พร้อมกับสรรหาคณะกรรมการบริหารและดำเนินการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน

2.จัดประชุมร่วม แกนนำ อาสาสมัคร และคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ เพื่อออกแบบการจัดตั้งและ ดำเนินงานศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน และวางแผนปฏิบัติการจัดตั้งและ ดำเนินงานศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ในขั้นตอนนี้ต้องให้ทราบได้ว่า สถานที่ความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ต้องใช้งบประมาณเท่าใด จะหาเงินจากที่ใดแล้วจะต้องปรับปรุงเพื่อใช้งานเพียงใด

3.หาทุนเพื่อเติมหรือขอรับจาก สมาชิกกองทุนแม่หรือหน่วยงานราชการที่จะสามารถหาสิ่งที่ขาดมาใช้งาน

4.สร้าง/ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน และเพื่อข้อมูลข่าวสารความรู้ไว้ศูนย์

5.จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในชุมชน ให้มีอย่างต่อเนื่องและยังยืน

6.คณะกรรมการบริหารศูนย์กำหนดระเบียบการบริหารศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยให้มี ประเด็นสำคัญอย่างน้อย 2 เรื่อง คือ การดูแลบำรุงรักษาอาคารศูนย์จะทำอย่างไร และการใช้อาคารจัด กิจกรรมจะต้องทำอย่างไร

7.ประชาสัมพันธ์และต้อนรับการศึกษาดูงานจากบุคคลต่างๆ และกระจายรายได้แก่สมาชิกและชาวบ้านในหมู่บ้าน